

ISBN 978-606-8195-76-6

Protoiereul Ilie Șugaev

O DATĂ
PENTRU
TOATĂ VIAȚA

*Convorbiri cu tinerii
despre căsătorie, familie și copii*

Traducere din limba rusă
Doina Scriniciuc

PREFAȚA AUTORULUI

Aceste convorbiri au apărut ca un strigăt de disperare la vederea a tot ceea ce se întâmplă în familia din zilele noastre. De unde capătă tinerii cunoștințe despre familie și căsnicie? Privindu-i pe proprii părinți, gata întotdeauna de scandal, de pe micile ecrane și din filme. Ei pot numai să viseze la faptul că o căsnicie poate fi eternă, că iubirea adevărată și fidelitatea se pot întâlni și astăzi, întrucât nu văd întâmplându-se aceste lucruri în realitatea în care trăiesc.

Sarcina pe care mi-am propus-o, mergând la conferințele organizate pentru elevii clasei a XI-a, era una foarte simplă: să le mărturisesc că toate acestea sunt cu puțință și în realitate, că vor putea iubi cu adevărat și că, la rândul lor, pot fi iubiți în aceeași măsură. Dar iubirea presupune, bineînțeles, strădanie.

Mi-aș dori să cred că, într-o bună zi, va fi reintrodusă în școli o materie care s-ar putea numi *Etica și psihologia vieții de familie* (dar care, spre deosebire de vechea disciplină comunistă, ar fi o variantă a viziunii ortodoxe asupra familiei). Până la urmă, fizicieni și chimiști vor deve-

ni unul dintr-o mie, deși aceste discipline sunt studiate ani la rând. O familie însă vor întemeia aproape toți, iar în școli nu li se vorbește nimic despre lucrul acesta, în cel mai bun caz (de fapt, în cel mai rău caz) le este introdusă *Educația sexuală*.

Convorbirile de față au fost adresate elevilor din clasa a XI-a dintr-un liceu din orașul Taldom. Însă unele subiecte legate de latura intimă a căsniciei au putut fi abordate abia cu elevii claselor absolvente.

Textele convorbirilor din această carte sunt mai ample decât orice conferință reală ținută la școală. În funcție de auditoriu și de întrebările adresate, discuțiile se axau doar pe o anumită parte a subiectului. Cartea conține și ceea ce s-ar fi putut spune și nu s-a spus acolo.

ESTE OARE POSIBILĂ CĂSĂTORIA DIN DRAGOSTE?

Cred că fiecare tânăr nădăjduiește că se va căsători din dragoste. De fapt, creștinul ortodox are două opțiuni: fie să se căsătorească și să întemeieze o familie, fie să nu se căsătorească, dar să trăiască în feciorie și curăție în lume sau în mănăstire. Sunt sigur că cei care intenționează să meargă la mănăstire sunt puțini, de aceea, pentru majoritatea, alegerea este limpede – căsătoria.

Cred că oricine își dorește să se căsătorească din dragoste. Într-adevăr, este îngrozitor să te căsătorești cu o persoană pe care nu o iubești. Chiar dacă se poate bănuși ca cineva să fie în stare de așa ceva, este totuși ceva cu totul de nedorit. De exemplu, o tânără care nu s-a putut căsători mult timp ajunge să se căsătorească cu primul bărbat care îi cere mâna. Este evident că această hotărâre este una forțată, iar în condiții firești, dacă nu ar fi fost constrânsă de vârstă, n-ar fi făcut un asemenea pas.

Scopul convorbirii noastre de astăzi este să vă spun un adevăr foarte important. Îndrăznesc să spun că necunoașterea acestui adevăr este, de fapt, pricina a aproape tuturor divorțurilor. Dar care este acest adevăr?

Căsătoria din dragoste este imposibilă!

Mai mult decât atât, aş spune chiar că niciun om de pe Pământ nu s-a căsătorit încă din dragoste. Sună oarecum neplăcut şi înfricoşător. Ceea ce îşi doreşte orice tânăr se adevăreşte a fi cu neputinţă.

Pentru a vă arăta de ce acest lucru nu este cu putinţă şi dacă este ceva înfricoşător, trebuie să stabilim împreună sensul anumitor termeni. Deseori, oamenii folosesc aceleaşi cuvinte, atribuindu-le însă sensuri cu totul diferite. Prin urmare, voi încerca, mai întâi, să vă explic ce înţeleg prin cuvântul „dragoste.” Aceasta este necesar mai cu seamă acum, când el a fost redus la sensul său cel mai decăzut şi sunt folosite expresii precum „a face dragoste.” Este limpede că în acest caz nu este vorba despre dragostea adevărată, ci despre altceva.

Aşadar, ce este dragostea? Există două concepte fundamentale care caracterizează două tipuri cu totul diferite de relaţie dintre bărbat şi femeie. Acestea sunt: *dragostea* şi *îndrăgostirea*. Să le cercetăm mai amănunţit pe fiecare dintre ele.

E mai simplu pentru mine să încep cu **îndrăgostirea**, pentru că, probabil, fiecare a avut deja experienţa unei îndrăgostiri. Când mergeam eu la şcoală, ne îndrăgosteam prima oară în clasa a doua sau a treia. Acum, din câte ştiu, lucrul acesta se întâmplă deja în grupele mari de la grădiniţă. Până în clasa a XI-a este posibil să te îndrăgosteşti chiar de trei-patru ori, poa-

te și mai des. Voi prezenta câteva semne caracteristice ale acestei stări.

Primul. Îndrăgostirea este adesea o manifestare a *egoismului* sau, altfel spus, *a iubirii de sine*.

De pildă, orice șofer își dorește un automobil bun, să zicem, un „Mercedes 600.” Și, într-adevăr, atunci când pe strada centrală a unui oraș trece o mașină de lux străină, cei mai mulți șoferi de la volanul mașinilor lor mai modeste își întorc involuntar capetele și, cu mai multă sau mai puțină invidie, privesc la fericitul proprietar al unui astfel de automobil. Dacă am pune în fața unei persoane o gamă largă de automobile și i-am spune: „Alege!”, bineînțeles că îl va alege pe cel mai puternic, mai frumos și mai confortabil.

Cam aceeași logică funcționează și în cazul îndrăgostirii. Un tânăr intră în clasă, aruncă o privire către toate colegele sale, o alege pe cea mai frumoasă și își spune: „Vreau ca ea să fie a mea! Dacă tot e să ai ceva, atunci de ce să nu fie cea mai bună!”

Să ne punem următoarea întrebare: Poate un sentiment ca acesta să stea la temelia unei familii statornice? Cel mai probabil nu. Oricât de frumoasă este o mașină, există multe altele cu caracteristici nu mai puțin remarcabile. De exemplu, fericitul proprietar al „Mercedes-ului 600” merge la țară, să-și viziteze prietenul. Și, după ce a cotit pe drumul de țară, la prima groapă de pe drum, începe să-l invidieze pe fericitul proprietar al

Jeep-ului care tocmai a trecut pe lângă el. Prin urmare, omul ajunge la concluzia că are nevoie de o mulțime de mașini, și toate diferite. Dacă starea financiară îi permite, își cumpără o mașină pentru oraș, una pentru drumurile de țară și un mic camion pentru transportarea diferitelor lucruri.

Așa e și cu îndrăgostirea. Omul ajunge ușor la starea în care are nevoie de două sau trei „soții.” Una naște copii, gătește și spală, întrucât este o gospodină minunată. Cu alta, poate ieși la restaurant, pentru că arată nemai-pomenit de bine și este atât de fermecătoare, încât toți cei de la masa vecină își întorc capetele cu admirație. Și, în cele din urmă, cu cea de-a treia „soție” poate merge fără teamă la o expoziție, la operă sau la un spectacol de balet, întrucât ea poate distinge cu ușurință un Van Gogh de un Gauguin și pe Debussy de Chopin.

Al doilea. În aspectul exterior sau caracterul unei persoane, de care cineva se îndrăgostește, există, de regulă, o trăsătură deosebită, care cucerește, de fapt, inima îndrăgostitului. De cele mai multe ori, aceasta se întâmplă să fie chipul sau corpul. Într-o versiune mai nobilă, este vorba de intelect, caracterul vesel ș.a. Dar, în orice caz, îndrăgostitul se îndrăgostește de ceva anume.

Se pune întrebarea: Oare poate un astfel de sentiment să stea la temelia unei căsnicii adevărate? Greu de crezut. Majoritatea băieților se îndrăgostesc de aspectul frumos și atrăgător al unei fete. În sine, lucrul acesta

nu este chiar atât de rău. Dar cum decurg, de obicei, lucrurile după căsătorie? Aspectul fizic este supus schimbării. De pildă, nașterea primului copil poate schimba foarte mult o femeie. Se știe că, multe femei, după ce se îngrășă în timpul sarcinii și al alăptării, nu mai pot reveni la silueta grațioasă de dinainte de naștere. Și, firește, nu este vina lor că „s-au neglijat.” Corpul feminin e normal să fie mai plinuț. Așa l-a creat Dumnezeu pentru a purta mai ușor copilul în pânțece. Șoldurile plinuțe și burta protejează fătul cu grăsimea lor. Dumnezeu nu și-a dorit ca pruncul să se dezvolte într-o colivie ghimpată, tare și colțuroasă, alcătuită din oasele mamei. Iar silueta top-modelelor, visul multor tinere de astăzi, nu este, de fapt, deloc firească femeilor și e nevoie de prea mult efort pentru a păstra o astfel de înfățișare. În trecut, o asemenea siluetă ar fi fost numită „slăbănoagă.” Amintiți-vă de picturile Renașterii, în care sunt înfățișate formele sexului feminin. Acolo nu veți observa nicio femeie slăbănoagă.

Nu doar silueta unei femei se schimbă. Fața, părul, de asemenea, sunt și ele supuse schimbărilor. Cu atât mai mari sunt acestea, cu cât, mai înainte, femeia a încercat să le dea un aspect frumos. Dacă o tânără de 15 ani se fardează doar pentru a părea, să zicem, cu cinci ani mai mare, atunci, la 20 de ani, pielea ei va arăta de 25, iar la 25 de ani – de 35. Buzele, care n-au fost niciodată rujate, întotdeauna vor arată tinere. După doar un an de utilizare frecventă a rujului însă, acestea se decolorează foar-

te tare, iar rujul devine necesar. Același lucru e valabil și pentru păr. Orice substanță chimică întrebuințată (vopsea, fixativ, spumă ș.a.) lasă urme.

Așadar, tânărul este cucerit de aspectul deosebit al unei domnișoare, se îndrăgostește și, în scurt timp, o cere în căsătorie și se însoară cu ea. După trei-patru ani, atunci când copilul său va avea deja un an sau doi, acest tânăr începe să se uite după alte fete, de vreme ce soția lui s-a „veștejit” deja, iar în jur sunt multe alte tinere care încă strălucesc cu frumusețea lor.

Chiar dacă o persoană nu se îndrăgostește de înfățișarea exterioară, ci, de pildă, de un intelect uimitor, de maniere frumoase ș.a., cu toate acestea, în acest sentiment va persista o anumită nestatornicie. Mîntea se poate pierde și ea. O persoană are un accident, iar în urma acestuia suferă o comoție cerebrală. Este oare cu putință, ca după asta, să divorțezi, având conștiința curată? Conștiința ne spune că e ceva în neregulă aici. Este limpede că doar respectul pentru intelectul celui ales nu este un temelie suficient pentru o iubire puternică.

Al treilea indiciu este ardoarea sentimentelor. Unui adult căsătorit, simpla vedere a unui cuplu de îndrăgostiți, îi stârnește un ușor zâmbet. Pe de o parte, cât de emoționant și grijuliu o curtează *el* și cât de elegant acceptă *ea* să fie curtată, iar pe de altă parte, este atât de limpede cât de departe sunt lucrurile acestea de sentimentul iubirii adevărate.

CUPRINS

5	Prefața autorului
7	Este oare posibilă căsătoria din dragoste?
32	Obișnuință sau iubire. Prima iubire. Iubirea la prima vedere. Declarația de dragoste
47	Cum să te căsătorești?
66	Copiii
78	Zămislirea
83	Păcatele împotriva familiei
112	Avortul
117	Dorința de a nu avea copii. Planificarea familială
142	Câți copii trebuie să fie într-o familie?
161	Cine este capul familiei?
192	Pubertatea
211	Alcătuirea internă a familiei
243	Încheiere

COLOFON

Traducător/ Doina Scrinciuc

Redactor/ Valentin Lică

Lector/ Aniela Târnaucă

Copertă/ Alexandra Andrieș

Foto copertă/ Marius Caraman

Layout/ Andreea Mihaiu

Dtp/ Mihăiță Stroe

Editura Predania/ București

www.prietenii-predania.ro

Distribuție/ Supergraph

0728 303 566

ISBN 978-606-8195-76-6

PREDANIA

2020